Wiadomości Uczelniane

Nr *9 marzec · 1992

Z PRAC SENATU

Szesnaste w tej kadencji posiedzenie Senatu, które odbyło się 18 marca br. miało następujący porządek obrad:

1. Sprawy osobowe.
2. Sprawy dydaktyczne, omówienie wyników zimowej sesji egzaminacyjnej.
3. Roczne sprawozdanie z działalności Uczelni.
4. Ocena działalności rektora od początku kadencji do 31 grudnia 1991 r.
5. Zapytania, komunikaty i wolne wnioski.
6. Zatwierdzenie protokołu z posiedzenia Senatu w dniu 1992-02-19.

..M..

Senat pozytywnie zaopiniował wnioski o nagrodę indywidualną, wytypowane przez Komisję ds. oceny wyników o nagrody Ministra Edukacji Narodowej w 1992 roku dla:

prof. dr. hab. inż. Bolesława DOBROWOLSKIEGO - za rozprawę habilitacyjną oraz współautorstwo monografii i skryptów,

dr. inż. Mariana ŁUKANISZYNA - za cykl publikacji oraz za monografię,

dr. hab. inż. Wiesława MARSZAŁKA - za pracę habilitacyjną i cykl publikacji,

dr. hab. inż. Romana ULBRICHA - za rozprawę habilitacyjną i cykl publikacji.

..M..

Prorektor ds. studenckich dr Z.KASPERSKI przedstawił i dokonał analizy wyników zimowej sesji egzaminacyjnej. Szczegóły w dziale "Studia i Studenci".

..M..

Senat WSI zatwierdził sprawozdanie z działalności Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu obejmujące okres od początku kadencji tj. od 1 grudnia 1990 r. do 31 grudnia 1991 r.

..M..

Senat pozytywnie ocenił działalność Rektora za okres od 1 grudnia 1990 r. do 31 grudnia 1991r.

c.d. na str.3

WYWIAD Z...

Z prof. dr. hab. inż. Tadeuszem CHMIELEWSKIM dziekanem Wydziału Budownictwa rozmawia Krystyna DUDA

•Od kilku lat kieruje Pan Profesor Wydziałem Budownictwa czy zechciałby Pan przedstawić strukturę Wydziału?

Struktura Wydziału Budownictwa przedstawia się następująco: Katedra Fizyki Materiałów kierowana jest przez prof. dr. hab. inż. J. KUBIKA. Katedrą Konstrukcji Budowlanych i Inżynierskich kieruje prof. dr hab. inż. St. BIELAK. Istnieją w niej dwa zespoły dydaktyczne:

a) Zespół Konstrukcji Betonowych i Zastosowań Informatyki (dr inż. W. ABRAMEK)
b) Zespół Konstrukcji Metalowych (dr inż. J.ŻMUDA).

Katedra Mechaniki Budowli kierowana jest przeze mnie. Zakładem Budownictwa i Zarządzania kieruje dr inż. P. OBRACAJ, Zakładem Geotechniki i Geodezji kieruje prof. dr hab. inż. M. GRYCZMAŃSKI. Zakładem Materiałów Budowlanych - doc. dr inż. J. MIZERA.
Ponadto istnieje jeszcze na Wydziale samodzielny Zespół Robót Ziemnych i Ochrony Środowiska kierowany przez prof. dr. hab. inż. J.GLIŃSKIEGO.

•Czy planowane są jakieś zmiany w tym zakresie, a jeśli tak to od czego byłyby uzależnione?

Struktura przedstawiona powyżej jest strukturą nową, została utworzona jesienią 1991 roku na podstawie Statutu Uczelni, który także obowiązuje od tego okresu. Poprzedziła to szeroka dyskusja prowadzona na Wydziale. Kierowano się przy tym troską o dobrą organizację pracy. Jest to więc struktura nowa i z tego względu nie planujemy istotnych zmian w najbliższym czasie.

•Wydział Budownictwa jest na razie jedynym na naszej Uczelni, który ma prawo doktoryzowania. Jak przedstawia się jego kondycja naukowa?

Kondycja naukowa Wydziału Budownictwa jest

aktualnie dobra, ale widzę pewne zagrożenia, które mogą niekorzystnie wpłynąć na nią w przyszłości. Wynika to głównie z faktu, że inne uczelnie w kraju chętnie zatrudnią naszych profesorów. Takie rozmowy są prowadzone, a końcowy ich wynik nie zawsze można przewidzieć.
Drugim poważnym problemem jest brak hali laboratoryjnej do prac eksperymentalnych z elementami konstrukcji budowlanych. Do kolejnych zaliczyłbym regres w budownictwie i niskie wynagrodzenia pracowników Uczelni.
Zagrożeniom tym staramy się oczywiście przeciwdziałać. W ostatnim okresie pozyskaliśmy do pracy na Wydziale w drodze mianowania dwóch profesorów: prof. dr. hab. inż. Józefa WRANIKA i prof. dr. inż. Romana JANKOWIAKA. Liczymy także na zakończenie kilku rozpraw habilitacyjnych naszych pracowników.

●Ile rozpraw doktorskich powstało na Wydziale w ostatnich kilku latach?

W okresie ostatnich 10 lat zostało zakończonych na naszym Wydziale 6 przewodów doktorskich, z tego w ostatnich dwóch latach dwa przewody. W tym roku przewidujemy jedną obronę rozprawy doktorskiej, gdyż została ona już złożona i przekazana do recenzji. Miło jest mi przekazać informację, że stopień doktora nauk technicznych uzyskał na naszym Wydziale pracownik Politechniki Częstochowskiej i były pracownik Wydziału Mechanicznego naszej Uczelni. Jeszcze jeden pracownik tego Wydziału oczekuje właśnie oceny swojej rozprawy doktorskiej o czym wspomniałem powyżej.

●Jakimi osiągnięciami może poszczycić się Wydział?

Moim zdaniem do głównych osiągnięć Wydziału w okresie jego istnienia zaliczyć można:
1. Wykształcenie wielu inżynierów i magistrów, inżynierów budownictwa, którzy pracują na terenie Opolszczyzny, w innych regionach kraju, a niektórzy za granicą.
2. Uznanie w kraju i za granicą za naszą działalność naukowo-badawczą. Wyrazami tego uznania jest:
   a) nadanie praw doktoryzowania dla Wydziału już w 1981 roku,
   b) powołanie szeregu pracowników do Komitetów i Zespołów Polskiej Akademii Nauk,
   c) uzyskanie szeregu prestiżowych stypendiów np. Departamentu Stanu USA, British Council (Zjednoczone Królestwo), Humboldta i DAAD (Niemcy) oraz z szeregu innych krajów jak WNP, Włochy, Dania, Norwegia,
   d) uzyskanie szeregu prestiżowych ogólnokrajowych nagród:
      prof. M. GOLCZYK - nagroda państwowa w 1976 i 1984 roku
      prof. M. GRYCZMAŃSKI - nagroda ZG PZITB im. W. Żenczykowskiego
      prof. J. WYRWAŁ - nagroda Wydziału IV Nauk Technicznych PAN w 1991 r.
      dr inż. R. KAŁUŻA - nagroda ZG PZITB im. St. Bryły
   e) zapraszanie naszych pracowników do innych ośrodków w kraju i za granicą w celu wygłoszenia okolicznościowych wykładów.
3. Zaprojektowanie lub współudział przy projektowaniu szeregu ważnych obiektów Elektrowni Opole, jak wieloprzewodowy komin o wysokości 250 m, chłodni kominowych o wysokości ok.132 m, wykonanie wielu ekspertyz dla wszystkich ważniejszych obiektów budowlanych Opolszczyzny. Pracę umysłów i rąk naszych pracowników spotkać można wszędzie tam, gdzie działo się lub dzieje się w zakresie budownictwa, a szczególnie na terenie Opolszczyzny.
4. Publikacje naszych prac naukowo-badawczych w prestiżowych krajach i zagranicznych czasopismach.
5. Przedstawienie referatów na ważnych krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych.

●Tendencją naszego ministerstwa jest znaczne zwiększenie liczby studentów w nadchodzącym roku akademickim. Jaki nabór planowany jest na Wydział Budownictwa?

W ubiegłym roku na I rok studiów przyjęliśmy 177 studentów. Uważam, że w tym roku nie powinniśmy znacznie przekroczyć tej liczby. Według mnie 200 studentów jest liczbą maksymalną.

●Jest Pan Profesor znanym i cenionym specjalistą w swojej dziedzinie, czy zechciałby Pan przybliżyć swoje osiągnięcia?

Rozpocznę od osiągnięć, które ciągle są miłe mojemu sercu. Zarówno szkołę średnią jak i studia w Politechnice Gdańskiej ukończyłem z wyróżnieniem, otrzymując nagrody książkowe po każdym roku nauki i studiów. W roku ukończenia studiów, tj. w 1964, zostałem najlepszym studentem Wydziału Budownictwa Lądowego i zaliczono mnie do trójki najlepszych studentów Uczelni.
Po tych osiągnięciach otrzymałem propozycję pracy w Uczelni. Pierwsze dwa lata pracowałem na Wydziale Architektury w Katedrze Statyki i Konstrukcji Budowlanych, następne 7 lat w Katedrze Mechaniki Budowli Wydziału Budownictwa Politechniki Gdańskiej. Od 1 października 1973 r. w wyniku porozumienia rektorów zostałem przeniesiony służbowo do pracy w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Opolu, gdzie pracuję najdłużej.
W swojej działalności łączę pracę naukowo-dydaktyczną z pracą inżynierską. Stopień naukowy doktora uzyskałem w 1972 r. a stopień naukowy doktora habilitowanego w 1978 r. Tytuł profesora został mi nadany w 1989 roku.
Jestem specjalistą z zakresu mechaniki konstrukcji, a w szczególności dynamiki budowli. Mój opublikowany dorobek z tego zakresu liczy 72 pozycje. Jestem także projektantem szeregu obiektów budowlanych (m.in. wykonałem obliczenia dynamicznego działania wiatru na kominie o wysokości 250 m w Elektrowni Opole) oraz autorem 53 prac naukowo-badawczych, ekspertyz i opinii technicznych zrealizowanych dla przemysłu. Prowadziłem np. badania dynamiczne mostów w Gdańsku, Koszalinie, Bydgoszczy, badania dynamiczne fundamentów wielu zakładów przemysłowych. Dokonywałem oceny stanu technicznego szeregu konstrukcji, ustalałem sposoby rekonstrukcji budowli i niestety, ustalałem także przyczyny kilku katastrof budowlanych. Posiadam także znaczne doświadczenie zagraniczne zdobyte poprzez pracę, pobyt na stypendiach, sympozjach oraz okolicznościowych wykładach, łącznie około 3 lat. Pracowałem w biurze projektów firmy Philipp Holzmann w Berlinie Zachodnim (1965 r.), przebywałem na stypendium rządu USA na Uniwersytecie Georgetown w Waszyngtonie i na Uniwersytecie Kalifornijskim w Berkeley (1976/77 r.), pracowałem w Wojskowym Przedsiębiorstwie Budowlanym w Syrii (1985/86) jako ekspert ds. konstrukcji budowlanych. Ponadto wygłaszałem referaty naukowe i wykłady okolicznościowe w czasie od jednego tygodnia do dwóch miesięcy w następujących krajach: Anglia, Austria, Dania, Francja, Niemcy (stypendium DAAD, Ruhr Universitar Bochum, RXYTH Aachen), Syria, Szwecja, Tunezja, Włochy.
W Opolu zainicjowałem tematykę metod probabilistycznych w mechanice. Z tego zakresu wydałem pierwszą uczelnianą monografię pt. "Metody probabilistyczne w dynamice konstrukcji". Jest mi miło, że ten kierunek podjął i rozwija z powodzeniem dr inż. Z. ZEMBATY.

Czego można życzyć Panu Dziekanowi na najbliższą przyszłość?

Myślę, że dużo zdrowia, ale przy okazji chciałbym także wyrazić moje życzenie. Pragnę, aby Wydział Budownictwa rozwijał się tak dynamicznie jak w latach 70-tych czego uznaniem było nadanie mu praw doktoryzowania.

Dziękuję za rozmowę.

c.d. ze str. 1

Na podstawie art. 48 ustawy o szkolnictwie wyższym Senat wyraził zgodę na przystąpienie Uczelni w charakterze akcjonariusza - założyciela do Fundacji PRO-LEGE. WSI deklaruje kwotę 1 mln. zł. na fundusz założycielski.

.. M ..

Senat zatwierdził protokół z posiedzenia w dniu 19 lutego br.

Z ŻYCIA UCZELNI

3 marca br. odbyło się w WSI w Opolu spotkanie, w którym udział wzięli rektor Politechniki Wrocławskiej prof. dr hab. inż. Andrzej WISZNIEWSKI, rektor Politechniki Śląskiej prof. dr hab. inż. Wilibald WINKLER, a naszą Uczelnię reprezentowali rektor prof. dr hab. inż. Piotr WACH oraz prorektor ds. nauki prof. dr hab. inż. Jerzy SKUBIS. Celem spotkania było określenie współpracy i współdziałania w zakresie kontaktów zagranicznych dotyczących kształcenia technicznego.

••

W okresie od 28.01.1992 do 4.03.1992 w Uczelni miała miejsce kontrola przeprowadzona przez inspektora Najwyższej Izby Kontroli. Kontrolą objęto stan zagospodarowania i wykorzystania aparatury badawczej, zakupionej w latach 1986-1991. Kontrolę przeprowadził mgr inż. Krystian HANAK - główny specjalista kontroli państwowej z Delegatury NIK w Opolu.

Na naradzie pokontrolnej odbytej w dniu 10 marca 1992 r., z udziałem inspektora Krystiana Hanaka, rektora prof. P. Wacha, prorektora prof. J. Skubisa, dyrektora administracyjnego mgr B. Ogonowskiej, kwestora mgr T. Burtny, kierownika Działu Nauki inż. J. Walusia, głównego specjalisty ds. aparatury inż. M. Kalinowskiego przyjęto do realizacji 8 wniosków pokontrolnych.

Szczegółowe działania poinspekcyjne ustalono na kolegium rektorskim w dniu 24.03.1992 r. Obejmują one realizację następujących zadań:

1) Aktualizację zarządzenia Rektora nr 22/74.
2) Sporządzenie wykazu aparatury zbędnej i nieużywanej we wszystkich jednostkach Uczelni i przedstawienie propozycji jej zagospodarowania.
3) Pokontrolne sprawdzenie przyjęcia na stan aparatury specjalnej wyszczególnionej w załączniku nr 7 protokółu kontroli.
4) Uaktualnienie zakresów czynności rewidenta uczelnianego i głównego specjalisty ds. aparatury, Sekcji ds. Inwentaryzacji ew. innych.
5) Weryfikacja wykazu aparatury specjalnej i określenia sposobu ewidencji czasu jej pracy.
6) Analiza wykorzystania aparatury i stopnia uruchomienia w Katedrach i Zakładach wyszczególnionych w protokóle pokontrolnym.
7) Inwentaryzacja aparatury w Katedrach i Zakładach, wymienionych w protokóle pokontrolnym.
8) Opracowanie sposobu ewidencji aparatury specjalnej zakupionej dla realizacji prac n-b, przed jej formalnym przekazaniem Uczelni lub Zleceniodawcy.
9) Opracowanie nowych wzorów dokumentów, związanych z realizacją prac umownych.
10) Analizę możliwości obniżenia narzutu na prace n-b, ewentualnie jego zróżnicowanie na Wydziały.
11) Propozycje ukarania winnych zaniedbań, stwierdzonych podczas kontroli. Dotyczy osób wymienionych w porotokóle pokontrolnym.
12) Zalecenie Komisji ds. aparatury przeprowadzenia oceny stopnia wykorzystania aparatury zakupionej dla Uczelni i opracowanie systemu premiującego, zespoły najefektywniej wykorzystujące aparaturę.

Za realizację wniosków i zaleceń pokontrolnych odpowiedzialny jest Prorektor ds. Nauki prof. dr hab. inż. Jerzy SKUBIS.

••

Prorektor ds. Nauki prof. dr hab. inż. Jerzy SKUBIS wziął udział 17 marca br. w roboczym spotkaniu w Ministerstwie Edukacji Narodowej. Dotyczyło ono perspektyw finansowania działalności naszej Uczelni w następnych kwartałach bieżącego roku. Podkreślenia wymaga fakt, iż wszelkie decyzje w tej sprawie, czyli przetłumaczenie algorytmów na konkretne wielkości, nastąpi dopiero po przyjęciu i zatwierdzeniu budżetu państwa.

••

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zasad gospodarki finansowej Uczelni rektor WSI zarządzeniem nr 10 z dnia 24 lutego br. ustalił godzinowe stawki wynagrodzeń dla pracowników Uczelni biorących udział w pracach badawczych wykonywanych na podstawie umów i porozumień. Dla osoby posiadającej:

1. tytuł profesora	60.000 zł.
2. stopień naukowy dr. hab.	50.000 zł.
3. stopień naukowy doktora	40.000 zł.
4. stopień zawodowy inż., mgr.	30.000 zł.
5. dla pozostałych pracowników (techniczni, ekonomiczni, administracyjni i robotnicy	20.000 zł.
6. dla studentów	15.000 zł.

Godzinowe stawki mogą być wyjątkowo zwiększone w granicach do 50 % w przypadku prac o wysokim stopniu złożoności i trudności. Stawki te mają zastosowanie także do osób spoza Uczelni biorących udział w pracach. Tym samym traci moc poprzednie zarządzenie rektora w tej sprawie.

••

W ramach akcji "otwarte drzwi Wydziału" odwiedzili Wydział Elektrotechniki i Automatyki uczniowie dwóch klas maturalnych Technikum Elektrycznego Elektrowni "Blachownia" w Kędzierzynie-Koźlu. Interesowały ich laboratoria i programy poszczególnych specjalności.

••

Dziekan Wydziału Elektrotechniki i Automatyki prof. dr hab. inż. Zdzisław KABZA i dr inż. Janusz POSPOLITA przebywali w dniach od 16 do 19 marca br. w Sankt Petersburgu, gdzie wzięli udział w konferencji na temat "Pomiary przepływów cieczy, par i gazów". Koszty przejazdu i pobytu pokryte zostały ze środków przeznaczonych na działalność statutową Zakładu Elektroenergetyki i z grantu PB-1550/3/91.

••

Trzech pracowników Wydziału Elektrotechniki i Automatyki przebywa na stypendiach zagranicznych:

- dr inż. Feliks SZCZOT na 2-miesięcznym stypendium rządu włoskiego w Międzynarodowym Ośrodku Fizyki Teoretycznej w Trieście, gdzie zapoznaje się z najnowszymi osiągnięciami w optoelektronice,

- dr inż. Jan SADECKI na rocznym stypendium fundowanym przez Comission of the European Com minities na Uniwersytecie w Liverpool zajmuje się wykorzystaniem transputerów do sterowania procesami przemysłowymi.
- dr hab. inż. Wiesław MARSZAŁEK przedłużył do końca czerwca br. pobyt w Universität Bochum w Ruhr w ramach stypendium Humboldta. Pracuje tam nad zagadnieniami modelowania matematyczne go układów dynamicznych.

••

Na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki w tym roku akademickim odbyło się dziewięć wykładów w ramach seminarium wydziałowego:
- 5.XII.1991 r. mgr inż. Rajmund MOCZKO - Porównawcze pomiary wyładowań niezupełnych metodą elektryczną i akustyczną.
- 5.XII.1991 r. dr inż. Włodzimierz STANISŁAWSKI - Analiza niestabilności w przepływach dwu fazowych.
- 19.XII.1991 r. doc. dr inż. Krzysztof LATAWIEC - Predykcyjne algorytmy sterowania adaptacyjnego.
- 16 I.1992 r. dr inż. Marian ŁUKANISZYN - Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji COMPUMAG w Sorrento, lipiec 1991 r.
- 23.I.1992 r. dr inż. Janusz POSPOLITA - Analiza właściwości dynamicznych układów pomiarowych strumienia masy.
- 20.II.1992 r. prof. dr hab. inż. Jerzy SMYCZEK - Teoria aproksymacji i jej zastosowanie.
- 5.III.1992 r. mgr inż. Ryszard BENIAK - Porównanie metod modelowania podsynchronicznej kaskady przekształtnikowej stałego momentu.
- 5.III.1992 r. dr inż. Jolanta DĄBROWSKA - Diagnostyka stanu nagrzania elektroenergetycznych rozdzielnic osłoniętych.
- 11.III.1992 r. - w ramach rozszerzonego seminarium Zakładu Elektroenergetyki wygłoszony został referat pt. "Elektrownia jądrowa z wysokociśnieniowym reaktorem wodnym o mocy 3760 MW", opracowany przez prof. dr. Wolfganga FECHNERA Präsidenta Fachhochschule Würzburg-Schweinfurt oraz Rektora naszej Uczelni w kadencji 1987-1990 prof. dr. hab. inż. Włodzimierza KOTOWSKIEGO. Referat stanowił jeden z elementów obchodów XXV-lecia naszej Szkoły, do których włączyła się współpracująca z nami szkoła w Würzburgu.

••

Prof. dr hab. inż. Jerzy WYRWAŁ z Wydziału Budownictwa naszej Uczelni uzyskał nagrodę Wydziału IV Nauk Technicznych Polskiej Akademii Nauk za pracę pt. "Ruch wilgoci w porowatych materiałach i przegrodach budowlanych". Gratulujemy.

••

Na Wydziale Budownictwa prowadzone są wykłady szkoleniowe dla pracowników pt. "Metody numeryczne w problemach mechaniki". Odbywają się w każdy czwartek w godzinach od 11.00 do 12.30 w sali K 108. Prowadzi je prof. dr hab. inż. Maciej GRYCZMAŃSKI.

••

W dniach 5-6 marca br. prof. dr hab. inż. Józef WRANIK przedstawił na Wydziale Budownictwa cykl seminariów z zakresu projektowania konstrukcji żelbetowych według norm niemieckich-DIN.

••

W dniu 12 marca br. odbyła się na Wydziale Mechanicznym Politechniki Warszawskiej obrona pracy doktorskiej mgr inż. Anny POCICY, asystentki w Zakładzie Materiałoznawstwa Wydziału Mechanicznego naszej Uczelni. Promotorem pracy był prof. dr hab. inż. Józef SUCHY, a jednym z recenzentów prof. dr hab. Tadeusz GÓRECKI wynik obrony był pozytywny. Gratulujemy.

Treningiem przed obroną było przedstawienie tego tematu na seminarium wydziałowym w dniu 26 lu tego br. przy udziale i żywej dyskusji licznie zebranych uczestników seminarium.

••

Prof. dr hab. inż. Krystian LEDWOŃ pracownik Wydziału Mechanicznego przebywa od 22 marca br. w Trieście w Międzynarodowym Centrum Biotechnologii na trzytygodniowym kursie pt. Zastosowanie biotechnologii w rolnictwie i ochronie środowiska. Prof. Ledwoń uzyskał stypendium rządu włoskiego, który jest sponsorem tego wyjazdu.

••

Krótka informacja o działalności Biblioteki w 1991 roku

Wydatki Biblioteki

1.	Zakup książek krajowych:	43.535.456 zł.
2.	Zakup książek zagranicznych	55.386.024 zł.
		98.921.480 zł.

Za tę kwotę zakupiono: 1760 tytułów książek.

3.	Czasopisma krajowe:	63.349.289 zł.
	KDL	63.088.397 zł.
	rosyjskie	299.327.904 zł.
	KK	255.082.707 zł.
	diazokopie	8.931.500 zł.
		709.779.797 zł.
4.	Zbiory specjalne	8.109.900 zł.
5.	Inne wydatki (odbitki ksero, naprawa sprzętu, druki itp.)	6.561.700 zł.
	Wydatki na zbiory łącznie	803.372.877 zł.

Ponadto na zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania wydano 295 mln. zł. Resort dotował zakup zbiorów i import czasopism przeznaczając na ten cel kwotę 500 mln. zł. Sfinansował też zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania w wys. 245 mln. zł. KBN zaś przyznał Bibliotece dodatkowo na ten cel 50 mln. zł. Środki te wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem.

W ramach przyznanych kwot na import czasopism zaprenumerowano czasopisma na 1991 i 1992 rok. Dzięki temu Biblioteka zdołała w zasadzie utrzymać (gdyż będą dopłaty) prenumeratę czasopism w 1992 r. mimo braku, jak dotąd środków na ten cel. Należy dodać, że znacznie ograniczono ilość abonowanych tytułów. W roku sprawozdawczym Biblioteka gromadziła (łącznie z wymianą i darami) 795 tytułów wydawnictw ciągłych. Tytuły te docierały do Bibilioteki jeszcze w pierwszych miesiącach 1992 roku, lecz już od drugiego kwartału ich ilość zmniejszy się o około 30 %.

Gromadzenie zbiorów, krótka charakterystyka

Biblioteka dysponuje ok. 300 tys. vol. książek, czasopism i zbiorów specjalnych. Około 30% stanowi literatura zagraniczna, podstawowy księgozbiór dydaktyczny (podręczniki, skrypty) liczy ok. 60 tys. vol. Na uwagę zasługuje zbiór opisów patentowych. Jest to jedyna w regionie, kompletna biblioteka patentowa. Opisy są gromadzone od 1954 r. i zawierają ok. 120 tys. jednostek. Biblioteka w zasadzie nie jest nastawiona na gromadzenie dzieł z dyscyplin pozatechnicznych. Jednak wydaje się, że każdy czytelnik znajdzie w jej zbiorach materiały, które go zainteresują. Posiadamy kompendia i monografie z zakresu wszystkich dziedzin, liczne encyklopedie, poradniki, słowniki, przewodniki (turystyczne i in.). Wśród ofiarowanych Bibliotece darów można znaleźć dzieła beletrystyczne, popularno-naukowe, dzieła z tzw. drugiego obiegu, monografie o większości krajów Europy i świata napisane niezwykle interesująco.

Komputeryzacja

Polega na modernizacji i usprawnieniu działalności informacyjnej oraz prac związanych z udo-

stępnianiem, opracowaniem i gromadzeniem zbiorów. Jest to głównie informacja tekstowa, biblio graficzna. W Bibliotece została zainstalowana sieć z 20 końcówkami, z których 5 jest wdrażanych zgodnie z oprogramowaniem Mikro (CDS)ISIS i APIN/UDOS. Dzięki ISIS-owi możemy korzystać z krajowego banku informacji ponad 30 bibliotek naukowych w zakresie obecnych materiałów konferencyjnych (baza SYMPO), a następnie czasopism i książek zagranicznych. System ISIS pozwala tak że na komputerowe katalogowanie książek. Dane o materiałach opracowanych w ramach bazy SYMPO mają tę wyższość nad materiałami opracowanymi konwencjonalnie, że opisują dokument wieloaspektowo, szeroko uwzględniając zarówno jego cechy formalne jak i treściowe. Wdrożenie systemu UDOS pozwoli na szybkie uzyskanie informacji o interesującym czytelnika dziele, wyeliminuje uciążliwe wypełnianie rewersów oraz skróci oczekiwanie na książkę.

Wypożyczenia

W ubiegłym roku kalendarzowym w wypożyczalni zarejestrowano ponad 3000 czytelników, w tym:

pracowników WSI	- 360
studentów WSI	- 1352
studentów WSP	- 528
czytelników z miasta	- 738

Czytelnie WSI odwiedziło 30.251 czytelników, którym udostępniono 84.816 vol.

Dydaktyka - Szkolenie

Zajęcia z przysposobienia bibliotecznego odbyły się w dn. 30 IX - 1 X. Uczestniczyło w niej 577 osób.

Praktykę zawodową w naszej Bibliotece odbyły 3 studentki Wydziału Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego po II-gim i III-cim roku studiów w lipcu i wrześniu ubiegłego roku. Zakończono szkolenie w zakresie obsługi systemu Mikro/ISIS dla trzech pracowników Biblioteki - szkolenie prowadziło dwóch pracowników Politechniki Warszawskiej. Trwa rozpoczęte w ubiegłym roku szkolenie w zakresie obsługi systemu APIN/UDOS dla 9 pracowników Biblioteki - szkolenie prowadzą pracownicy Politechniki Wrocławskiej.

Informacja-propaganda

- Wystawa dorobku naukowego z okazji 25-lecia Uczelni,
- Wystawy tematyczne w Bibliotece Głównej i bibliotekach wydziałowych,
- Wykaz nabytków - maszynopis powielany,
- Wykaz książek zagranicznych gromadzonych w 1990 r.
- notka w "Trybunie Opolskiej" nt. zbiorów patentowych.

Biblioteka Główna zatrudnia 22 osoby na pełnym etacie i 1 osobę na 1/3 etatu,w bibliotekach wydziałowych pracują 3 osoby na pełnym etacie i 1 osoba 2/3 etatu.

STUDIA i STUDENCI

PRZEBIEG SESJI EGZAMINACYJNEJ W SEMESTRZE ZIMOWYM ROKU AKADEMICKIEGO 1991/92

I. Na początku semestru studia rozpoczęło 1083 studentów studiów dziennych oraz 329 studentów studiów zaocznych , razem 1412 studentów. Obecnie mamy odpowiednio 855 i 276 studentów wliczając tych, którzy zaliczyli semestr warunkowo oraz tych, którzy otrzymali urlopy dziekańskie. Razem mamy 1122 studentów, co stanowi niecałe 80 % liczby studentów rozpoczynających semestr. Straciliśmy zatem 290 studentów, z tego 221 z pierwszych lat. Wśród tych, którzy zostali semestr zaliczyło całkowicie 732 na studiach dziennych i 152 na zaocznych, co stanowi około 78,7% studiujących. Poniższa tabela ilustruje rozkład liczby studentów na poszczególnych kierunkach.

	Studia dzienne			Studia zaoczne		
Kierunek	stan na 1.10.91 r.	stan na 18.03.92 r.	%	stan na 1.10.91 r.	stan na 18.03.92 r.	%
Budown.	308	250	81	104	68	65,3
Elektr.	426	340	79,8	148	135	91,2
Mechanika	349	265	75,9	77	64	83,1
Razem	1083	855	78,9	329	276	81,1

II. Studenci I lat studiów

Szczegółowo przeanalizowano "statystycznie" studentów pierwszych lat. Poniższa tabela ilustruje ubytek tych studentów na poszczególnych kierunkach studiów.

STUDIA DZIENNE

Kierunek	stan na 1.10.91 r.	Przystąpiło do sesji	Zaliczyło sesję	stan na 18.03.92 r.	%
Budownictwo	177	136	127	128	72
Elektrotechnika	214	159	128	137	64
Mechanika	152	115	89	90	59,2

STUDIA ZAOCZNE

Budownictwo	26	15	15	15	57,6
Elektrotechnika	37	25	22	27	73
Mechanika	16	8	4	3	18

Zbadano również średnie wyniki nauczania studentów I lat studiów dziennych. Osobno badano średnie (liczone tak jak do stypendiów) studentów przyjętych bez egzaminów wstępnych i tych, którzy egzaminy zdawali. Wyniki obliczeń potwierdziły hipotezę, że studenci przyjęci bez egzaminów uczą się lepiej od tych, którzy je składali. Średnie oceny (a ściślej średnie średnich) przedstawiają się następująco:

Kierunek	Średnie bez (egzaminów)	Średnie (z egzaminami)	% wiarygodności hipotezy
Budownictwo	3,76	3,69	55
Elektrotechnika	3,76	3,66	82
Mechanika	3,41	3,34	67

Procenty wzrostu w ostatniej kolumnie tabeli należy interpretować tak, że jest to prawdopodobieństwo (w %) z jakim można twierdzić, że średnia osób przyjętych bez egzaminów jest większa od średniej studentów przyjętych po egzaminach wstępnych (w statystyce nigdy nie można twierdzić czegoś z prawdopodobieństwem 100 %). Analiza samych średnich bez dodatkowych obliczeń nie daje pełnego obrazu "jakości" studentów (ta sama średnia może być osiągnięta na wiele sposobów). Zbadano również rozkłady (histogramy) średnich, które są przedstawione na rysunkach.

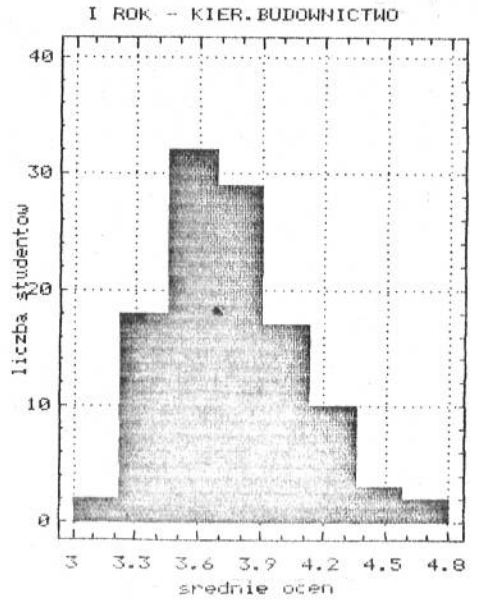

I ROK- ELEKTROTECHNIKA

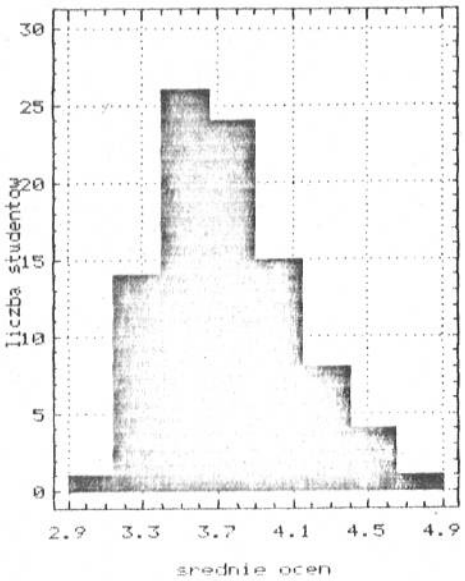

I ROK-KIER.MECHANUCZNY

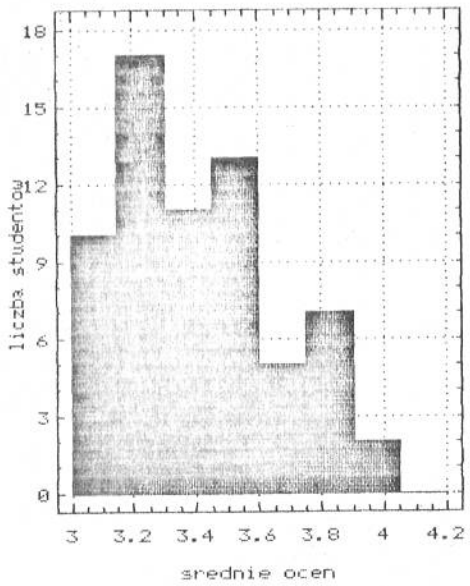

Z analizy tej wynikają m.in. następujące wnioski:

1. Najlepsze wyniki w nauce osiągnęli studenci Wydziału Budownictwa - na tym Wydziale jest też najlepszy rozkład średnich ocen.

2. Najgorzej wypadli studenci I roku Wydziału Mechanicznego. Uczą się oni średnio aż o 0,35 stopnia gorzej, a rozkład ich ocen jest również bardzo niekorzystny (mało studentów z ocenami powyżej średniej!). Kto prowadzi zajęcia na tym roku wie, co to oznacza!

3. Elektrycy przyjęci bez egzaminów uczą się średnio dokładnie tak samo jak studenci Wydziału Budownictwa, ale mają nieco mniej korzystny rozkład średnich. Nieco gorzej uczą się studenci przyjęci bez egzaminów, stąd duży procent (82) wiarygodności postawionej hipotezy.

Z. Kasperski

24 marca br. w sali Senatu miała miejsce miła uroczystość. Na zaproszenie JM. Rektora przybyli najlepsi studenci naszej Uczelni. Po ciepłych słowach powitania i życzeniach dalszych sukcesów z jakimi zwrócił się rektor do wyróżnionych, wręczył każdemu list gratulacyjny i jubileuszową książkę XXV-lecia WSI.

Potem rozwinęła się interesująca dyskusja na tematy ważne dla środowiska akademickiego. Dotyczyła ona niektórych punktów regulaminu studiów WSI, pomocy materialnej dla studentów, możliwości oceny przez studentów sposobu prowadzenia zajęć dydaktycznych. Poruszono również problem nauki języków obcych i planów prowadzenia niektórych wykładów w językach zachodnioeuropejskich.

Sponsorem "słodkiej części" spotkania było Towarzystwo Przyjaciół WSI, które już tradycyjnie wspiera Uczelnię materialnie.

Przedstawiamy niżej najlepszych studentów Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu:

LISTA STUDENTÓW - 1992 r.

Lp.	Nazwisko i imię	Rok studiów	Wydział
1.	GONCERZEWICZ Robert	III	Mechaniczny
2.	PAWLICZEK Roland	IV	"
3.	PIASECZNY Piotr	IV	"
4.	CHWASTYK Piotr	V	"
5.	MAC Marek	V	"
6.	PASZEK Alfred	V	"
7.	KATAJ Wiesław	V	"
8.	ZABŁOCKI Mariusz	V	"
9.	RAWSKA Anna	III	Budownictwa
10.	MOREL Andrzej	III	"
11.	ISALSKI Witold	III	"
12.	ŚWIRSKA Jadwiga	IV	"
13.	STRACH Waldemar	IV	"
14.	MACIEJEWSKI Grzegorz	IV	"
15.	WRÓBEL Roman	V	"
16.	BAZELAK Bernard	V	"
17.	DUDEK Andrzej	III	Elektrotechn. i Automatyki
18.	HAJDASZ Robert	III	"
19.	ZIEGLER Henryk	III	"
20.	BOCZAR Tomasz	IV	"
21.	CHWASTYK Mirosław	IV	"
22.	SOBOL Mariusz	IV	"
23.	BIEL Jerzy	V	"
24.	HARASIUK Mariusz	V	"
25.	LIS Rafał	V	"
26.	MUTWIN Roland	V	"
27.	OKOS Adrian	V	"
28.	PIECHOTA Joachim	V	"
29.	SOPPA Benon	V	"

NOTATKI

PRZEWODNICZĄCEGO RADY GŁÓWNEJ SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Szanowni Państwo,

Bardzo dziękuję za dużą korespondencję, która nadeszła (i ciągle nadchodzi) w sprawie Centralnej Komisji: otrzymaliśmy już przeszło 50 listów.

Można więc pokusić się o wstępne podsumowanie (oczywiście dyskusja nie jest zamknięta - w dalszym ciągu czekamy na argumenty). Ogromna większość wypowiedzi postuluje pozostawienie Komisji. Około 10 % uważa, że należy ją zlikwidować lub zastąpić innym organem. Żadna wypowiedź nie popiera jednak propozycji Profesora Stelmachowskiego, aby zastąpić CK dwoma Radami Wydziałów. Opracowanie wniosków z tej korespondencji i przygotowanie uchwały RG zostało przekazane do Komisji Kadrowej. Sprawa będzie omawiana na następnym posiedzeniu RG, o ile Resort przedstawi do tego czasu formalnie propozycję zmiany ustawy. Jeżeli propozycja nie wpłynie, ograniczymy się do przekazania wniosków do Centralnej Komisji. Chociaż bowiem większość korespondentów optuje za pozostawieniem CK, to jednak prawie wszyscy wskazują równocześnie na konieczność ulepszenia jej działania. Myślę więc, że wyniki tej dyskusji mogą okazać się bardzo pożyteczne.

Emocje wywołuje w dalszym ciągu sprawa kierunków studiów. Niestety, tylko kilka listów, które otrzymałem w tej sprawie zawiera konstruktywne argumenty i propozycje. Większość, stwierdzam z przykrością, głównie wykrzykuje epitety i półprawdy (np. charakterystyczna jest zamiana pojęć: kierunek studiów i dyscyplina naukowa) Dostałem nawet jeden anonim z wyzwiskami!

W tej sytuacji zmuszony jestem wyjaśnić jeszcze raz:

(a) Zmniejszenie liczby kierunków ma głównie na celu poszerzenie oferty dla studentów niższych lat, tak aby (I) nie musieli podejmować decyzji o wyborze studiowanej specjalności już w szkole średniej (gdy często nie posiadają wystarczających informacji), oraz (II) ułatwić im uzyskanie bardziej ogólnego wykształcenia niż dotychczas. System taki jest powszechnie stosowany na całym świecie.

(b) Tworzenie specjalności, które - w nowym systemie - są decydujące dla określenia zakresu i programu studiów (oraz są uwidocznione w dyplomie), uchwała pozostawia w gestii uczelni. Bez wątpienia zwiększa to, a nie zmniejsza, zarówno możliwości kształcenia specjalistycznego, jak i samorządność uczelni. Nie nastąpi więc likwidacja studiów w żadnym zakresie (chyba, że zadecyduje o tym sama uczelnia).

(c) Uchwały nie dotyczą wykazu dziedzin i dyscyplin naukowych (który ustala Centralna Komisja). Dlatego nie mogą one "zakazać uprawiania w Polsce dyscyplin o wielkiej tradycji", jak można przeczytać w niektórych wypowiedziach. Wręcz przeciwnie, przez ułatwienia formalne w kreowaniu nowych specjalności na studiach zwiększają się możliwości kształcenia specjalistów we wszystkich dziedzinach.

(c) Lista jest otwarta i będzie podlegała zmianom, to oczywiste.

(d) Uchwalone kryteria uruchamiania kierunków nie wymuszają żadnych zmian organizacyjnych w uczelniach. W szczególności, zastosowanie uchwał nie wymaga likwidowania ani instytutów, ani wydziałów. Natomiast jest prawdą, że uchwały ułatwiają wprowadzenie zmian organizacyjnych tam, gdzie władze uczelni uznają je za korzystne. Mogą więc stanowić zagrożenie dla środowisk słabych. Ale czy to na pewno źle?

(e) Proszę uprzejmie wszystkich wypowiadających się na ten temat (zwłaszcza publicznie) o dokładne przeczytanie krytykowanych uchwał.

Aby ten trudny problem jakoś ruszyć z martwego punktu, Prezydium RG zwołuje naradę Dziekanów wydziałów filozoficznych i historycznych Mamy nadzieję, że uda się (I) wyjaśnić nieporozumienia, oraz (II) wypracować rozwiązania, które będą do przyjęcia dla środowiska, a równocześnie nie zniszczą delikatnej równowagi, na której opiera się nowy układ kierunków studiów uchwalony przez RG. Narada odbędzie się w Krakowie 11 marca. Mam nadzieję, że jej rezultaty zostaną przyjęte przez RG 23 kwietnia i w ten sposób sprawa zostanie zamknięta.

VIII zebranie plenarne Rady odbyło się 5 marca. Głównym punktem była kontynuacja dyskusji nad wystąpieniem min. Stelmachowskiego. Na wstępie poinformowałem zebranych o opiniach, które nadeszły z uczelni na temat CK. W dyskusji, za zlikwidowaniem CK wypowiedziało się 3 członków Rady (w tym dwu przedstawicieli adiunktów, którzy wyrazili pogląd, że środowisko adiunktów jest przeciwne istnieniu Centralnej Komisji - bardzo proszę o dalsze wypowiedzi w tej sprawie). Trzy osoby polemizowały z tym stanowiskiem. Bardziej ożywiona była dyskusja na temat zamierzonego przez resort zwiększenia liczby studentów. Nie negując potrzeby konieczności takiego kroku, zwracano uwagę, że musi on być powiązany ze zwiększeniem budżetu uczelni, a cała operacja winna być rozłożona w czasie, aby nie doprowadzić do gwałtownego obniżenia poziomu studiów. Szczególnie dramatycznie zabrzmiał głos przedstawiciela studentów, który obrazowo przedstawił katastrofalne warunki ekonomiczne.

Dyskutowano też przedstawione przez Ministra projekty zmian w ustawie o szkolnictwie wyższym. Dominował pogląd, że proponowane przez

min. Stelmachowskiego zmiany są jedynie fragmentaryczne: jeżeli już nowelizować ustawę, to należy to zrobić znacznie bardziej kompleksowo. Zebrani zgodzili się więc, że niezależnie od zaopiniowania projektu przedstawionego przez resort (o ile taki wpłynie) - Rada winna wystąpić z własną inicjatywą. W związku z tym postanowiono wysłać do uczelni list z prośbą o sugestie ewentualnych zmian, oraz o opinię na temat kilku konkretnych problemów. Wstępna dyskusja odbędzie się na następnym posiedzeniu Rady. Oto kilka wybranych zagadnień, które Rada chciałaby rozważyć (ich pełna lista i bardziej precyzyjne sformułowanie znajdzie się w ww. liście): (a) czy należy wprowadzić podział na uczelnie akademickie i pozostałe, a jeżeli tak to jakie winny być kryteria? (b) czy należy powrócić do stanowiska docenta (zatrzymując jedno stanowisko profesora)? (c) czy należy utrzymać zasadę konkursów na każde stanowisko? (d) czy nie należy zrezygnować z centralnie ustalanych minimów programowych? (e) kierunków studiów? (f) czy i jak dopuścić odpłatność za studia? (g) czy należy ograniczyć liczebność organów kolegialnych?

List w tej sprawie zostanie wysłany w najbliższym czasie do władz i do organizacji związkowych wszystkich polskich uczelni. Wydaje mi się, że sprawa jest ważna i dlatego bardzo proszę - w imieniu całej Rady - o przemyślenie tych spraw i nadsyłanie uwag oraz pomysłów (oczywiście również opinii indywidualnych). Odpowiedzi należy kierować do Prof. Osiowskiego, który jak - Państwo wiecie - kieruje zespołem ds. prawa o szkołach wyższych.

Na zakończenie dyskusji zabrał głos min. Duda (min. Stelmachowski był nieobecny - przyjmował w tym czasie delegację Białorusi). Potwierdził on zdecydowany zamiar resortu zwiększenia liczby studiujących ("musimy dogonić świat, w którym dokonała się rewolucja edukacyjna"). Resort zdaje sobie sprawę, że jest to uwarunkowane dopływem dodatkowych funduszy z budżetu, ale uważa też, że ciągle jeszcze istnieją rezerwy w uczelniach, które należy uruchomić (np. kadra nauczająca przypadająca na jednego studenta w Polsce jest liczniejsza niż w wielu krajach). Min. Duda zapewnił, że Resort będzie dążył do tego aby projekt zmian w ustawie został jak najdokładniej przedyskutowany w uczelniach. Zostanie on przesłany w najbliższym czasie do konsultacji. Minister zaapelował też do całego środowiska naukowego, o zaprzestanie wzajemnych oskarżeń i zorganizowanie wspólnego "lobby", które mogłoby skuteczniej walczyć o interesy szkolnictwa wyższego i nauki w naszym kraju.

Następnie Rada uchwaliła trzy stanowiska:

(I) o ankietach w których studenci wyrażają swoją opinię na temat odbytych zajęć dydaktycznych. Rada uważa, że jest to ważny element poprawy jakości dydaktyki w uczelniach i zaleca powszechne wprowadzenie ankiet.

(II) Rada poparła inicjatywę Prof. M Krąpca, aby - na wszystkich uczelniach, gdzie to możliwe - wprowadzić powszechnie dostępne wykłady o Deklaracji Praw Człowieka.

(III) Rada wystąpiła do Ministra Finansów o zwolnienie z podatku stypendiów na wyjazdy zagraniczne (w tej chwili sprawa ta po prostu zablokowała normalną współpracę naukową z zagranicą).

Rada zaopiniowała (pozytywnie z poprawkami) projekt ustawy o instytutach naukowych. Odrzucono wniosek spółki WNET o utworzenie Klasycznej Akademii Technicznej. Zaaprobowano dwa wnioski o zmiany organizacyjne w szkołach wyższych oraz 15 wniosków o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych.

Na zakończenie chciałbym podzielić się sugestią wysuniętą przez środowisko poznańskie. Wydaje się, że w chwili obecnej czynniki polityczne w naszym kraju nie rozumieją (w związku z tym nie doceniają) roli szkolnictwa wyższego i nauki. Co więcej, najwyraźniej tak Sejm, jak i Rząd nie zdają sobie sprawy, że ewentualne odrobienie strat po (bardzo prawdopodobnej) "zapaści" jest problemem na lata. W tej sytuacji jest chyba naszym obowiązkiem dotarcie do władz z informacją o stanie i o roli nauki i szkolnictwa wyższego. Jest też naszym obowiązkiem sformułowanie i przedstawienie potrzeb, a także programów na przyszłość. Jedną z możliwości jest przeprowadzenie serii spotkań z posłami i senatorami w różnych regionach (jedno odbyło się już w Poznaniu). Zachęcam gorąco do organizowania takich spotkań w całej Polsce. Myślę, że obie strony mogłyby z nich wiele skorzystać (pod warunkiem dobrego przygotowania).

Andrzej Białas

PS

Bardzo gorąco proszę o komentarze i sugestie na mój adres: Instytut Fizyki U.J., Reymonta 4, 30-059 Kraków, lub do Biura Rady Głównej, Al. I. Armii WP 25, 00-918 Warszawa.

Redakcja: Krystyna Duda, Andrzej Michniewicz
Grafik: Elżbieta Ciechocińska
Korekta: Małgorzata Kalinowska
Pow. w DW WSI Zam. 28/92, nakład 300 egz.